

ПРАВНИ СТАВ

Промена избора о начину спровођења извршења започетог код суда и наставак даљег спровођења извршења од стране (јавног) извршитеља

Изјава извршног повериоца о промени избора о начину спровођења извршења започетог код суда, са предлогом да даље спровођење извршења настави извршитељ, нема значење и дејство изјаве о одустанку од извршења, па није разлог за обустављање поступка извршења.

Ако усвоји такав предлог, суд не обуставља извршни поступак већ само обуставља спровођење извршења пред судом и одређује да ће даље спровођење извршења да настави извршитељ.

Суд не може да усвоји предлог ако по сада важећем Закону о извршењу и обезбеђењу постоји искључива надлежност суда за спровођење извршења.

Достављањем решења о извршењу и решења о обустављању спровођења извршења пред судом (јавног) извршитељу, ради даљег спровођења извршења, сматраће се да је предмет у којем је извршење започето и до тада спровођено пред судом решен.

Образложење

Меродаван пропис за тумачење и решавање спорног правног питања је Закон о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр.31/11, 99/11-др. закон, 109/13-УС, 55/14 и 139/14).

Спорно правно питање, поводом којег је инициран поступак пред Врховним касационим судом на основу члана 180. Закона о парничном поступку, настало је у извршном поступку који је покренут пред судом и у којем је суд одредио извршење и спроводи га по одредбама наведеног закона.

У току спровођења извршења извршни поверилац се изјаснио тако што је променио избор о начину спровођења извршења, са предлогом да спровођење извршења настави извршитељ. Спорно правно питање односи се на правно дејство и процесноправне последице такве изјаве извршног повериоца, који нису регулисани наведеним законом као важећим прописом и зато представљају тзв. правну празнину.

Одредбом члана 2. Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, бр.31/11, 99/11, 109/13-УС, 55/14 и 139/14), прописано је да се поступак извршења покреће на предлог извршног повериоца или по службеној дужности када је то законом одређено (став 1), као и да извршење одређује суд, ако овим законом није друкчије одређено, а спроводи га суд или извршитељ (став 2).

Одредбом члана 4. став 1. Закона одређена је надлежност извршитеља тако што је предвиђено да извршитељ спроводи извршење на основу решења суда за

чије подручје је именован и привремене мере суда, ако овим законом није друкчије прописано. Одредбом става 3. истог члана, прописано је да извршитељ и суд не могу истовремено спроводити извршење на основу истог решења о извршењу.

Одредбом члана 35. став 6. Закона је изричито предвиђено да у предлогу за извршење мора да се назначи да ли ће извршење да спроведе извршитељ или суд.

Одредбом члана 76. ст. 1. и 2. Закона о извршењу и обезбеђењу (који се примењује у конкретном случају) предвиђени су случајеви када суд обуставља извршење. Одредба става 1. овог члана садржи у седам тачака назначење случајева у којима суд обуставља извршење по службеној дужности: 1) ако је извршна исправа правноснажно односно коначно укинута, преиначена, поништена или стављена ван снаге; 2) услед смрти странке која нема наследника; 3) услед престанка странке која је правно лице, а нема правног следбеника; 4) ако је потраживање престало; 5) услед пропасти предмета извршења; 6) ако нема имовине која може бити предмет извршења; 7) из других разлога предвиђених законом. Одредбом члана 76. став 2. наведеног закона прописано је да ако је поступак извршења започет код извршитеља, тај поступак пред извршитељем ће се обуставити, ако извршни поверилац промени избор о начину спровођења извршења тако што предложи да извршење спроведе суд.

Решење за супротну процесну ситуацију (када извршни поверилац предложи да извршење спроведе извршитељ уместо суда) која је настала у конкретном случају и произвела спорно правно питање, Закон у наведеној или некој другој одредби не предвиђа. То је био разлог за покретање поступка за решавање спорног правног питања и заузимање правног става Врховног касационог суда.

Непостојање изричите законске одредбе о могућности промене избора о начину спровођења извршења започетог код суда, тако да га даље спроводи извршитељ, не води закључивању да је таква могућност недопуштена или да изјава извршног повериоца о предложеној промени дотадашњег начина спровођења извршења може да представља законски разлог за обуставу извршења по службеној дужности, у смислу члана 76. став 1. тачка 7. Закона о извршењу и обезбеђењу (којим је прописано да ће суд по службеној дужности обуставити извршење „из других разлога предвиђених законом“).

Изјава извршног повериоца о предложеној промени начина спровођења извршења нема значење изјаве о одустанку од извршења. При томе, ниједна одредба наведеног закона којим се регулише поступак извршења не искључује право извршног повериоца да у току поступка спровођења извршења предложи да даље спровођење извршења настави извршитељ уместо суда. У таквом случају, суд не обуставља извршни поступак и не укида спроведене извршне радње, већ само обуставља спровођење извршења пред судом и одређује да ће даље спровођење извршења да настави надлежан односно предложени извршитељ.

Такво поступање и одлучивање је могуће и допуштено само под условом да се не ради о извршном поступку у којем у смислу члана 4. став 1. садашњег

Закон о извршењу и обезбеђењу постоји искључива надлежност суда за спровођење извршења. Како је према одредби члана 4. став 1. сада важећег Закона, суд искључиво надлежан за извршење заједничке продаје непокретности и покретне ствари, чињење, нечињење или трпљење (чл. 359 – 367) и извршење извршних исправа у вези са породичним односима и враћањем запосленог на рад, у тој врсти поступка не може да усвоји предлог извршног повериоца о промени начина спровођења извршења започетог код суда и поверавању даљег спровођења јавном извршитељу.

Достављањем решења о извршењу и решења о обустављању спровођења извршења пред судом (јавном) извршитељу, ради даљег спровођења извршења, смараће се да је предмет у којем је извршење започето и до тада спровођено пред судом решен (на основу сходне примене члана 250. ст. 11. и 12. Судског пословника).

(Правни став усвојен је на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 11.12.2018. године).